

Vill du veta mer?

LÄSTIPS

Ahlzén, Christina; *Räkna med Jämlikhet*, ID förlag, 2015

SCB; könsuppdelad statistik, ett nödvändigt medel för jämställdhetsanalys, 2004 (https://www.scb.se/Statistik/OV/OV9999/2004A01/OV9999_2004A01_BR_X97OP0401.pdf)

OM MEDIDA

MEDIDA drivs av Christina Ahlzén. Sedan 2009 arbetar hon med att utveckla metoder mäta, analysera och utveckla jämställdhet inom ramen för en långsiktig hållbar verksamhetsutveckling.

BEHÖVER NI STÖD I ERT JÄMSTÄLLDHETSARBETE?

Läs mer på:
www.medida.se

JÄMLIKHETSRESAN är ett konkret verktyg för att utveckla jämställdhet och jämlikhetsarbetet i er organisation. Läs mer och ladda ned en provversion på:
www.jamlikhetsresan.se

Christina Ahlzén
christina@medida.se
+46 70 221 14 53

medidas
metoder

Kom igång med könsuppdelad statistik

medida.se

Kom igång med könsuppdelad statistik

De allra flesta vill bemöta alla människor likvärdigt oavsett kön. De allra flesta försöker också göra det så långt som möjligt. Men bara ansträngningar räcker inte hela vägen fram. Därför behöver vi arbeta systematiskt med jämställdhet, antidiskriminering och likabehandling i den verksamhet vi bedriver. Könsuppdelad statistik är ett viktigt verktyg i detta.

Siffror kan användas för att synliggöra skillnader mellan grupper och alltså för att kvalitetssäkra verksamheten. De kan också användas för att undersöka, analysera och motivera arbetet med jämställdhet. Slutligen kan de användas för att följa upp, kommunicera och rapportera hur det ser ut i verksamheten. Därför spelar könsuppdelad statistik en viktig roll i ett jämställdhetsarbete. Här kommer några tips när du ska komma igång med arbetet med könsuppdelad statistik. Alla tips kan självklart också användas på andra typer av statistik som rör jämlikhet, antidiskriminering eller kvalitetsutveckling.

■ Könsuppdelning

All individbaserad statistik bör delas upp efter kön, om det är möjligt. Att systematiskt könsuppdelning allt från kund-/brukarundersökningar till register är ett viktigt sätt att synliggöra var i verksamheten det finns jämställdhetsaspekter att tänka över.

■ Inventera verksamheten

Titta på målen för verksamheten och fundera över var i den det är viktigast att synliggöra eventuella jämställdhetsproblem. Det kan vara antingen en hög risk för ojämställdhet – givet det du vet om hur jämställdhet ser ut. Det kan också handla om att det absolut inte får finnas ojämställdhet inom detta område. Ett sätt att hitta intressanta områden är att använda 3R-metoden och genomsöka verksamheten utifrån "Representation", "Resurser" och "Realia". Fundera över vad du skulle vilja lyfta för områden och vilka siffror som finns inom detta. Välj de mest centrala, mellan 3-5 stycken till att börja med och se över vilken data du har som kan synliggöra detta.

■ Förankra måtten

Mått på jämställdhet blir alltid förenklingar av verksamheten. För att undvika snedstyrning och liknande negativa effekter av att fokusera på siffror behöver de mått du valt förstås av dem som har uppgiften att arbeta med området. Ta dialogen med dessa yrkesgrupper, diskutera, reflektera gemensamt och uppmuntra till fortsatt diskussion. "Vad är det som ska uppnås?" och "Vilken är vår roll i detta?", är frågor som är centrala för att åstadkomma ett effektivt jämställdhetsarbete.

■ Analysera siffrorna

För att fylla jämställdhetsmått med siffror behöver de analyseras. Det är inte självklart att en könsskillnad innebär en ojämställdhet, det kan vara ett utfall av olika behov eller rent av kompensera för en ojämställdhet någon annan stans. Om det är en ojämställdhet avgörs av de konsekvenser skillnaden får: leder den till mer lika, eller mer olika, förutsättningar beroende på kön? I denna process är det också viktigt att minnas både att kön inte är enbart kvinnor och män (även om det är vad som oftast syns i könsuppdelad statistik) och att förutsättningar och behov kan variera även mellan olika personer med samma kön – kanske kan andra diskrimineringsgrunder spela roll i det?

■ Kommunicera resultaten

Sammanställ resultaten lättillgängligt och lättbegripligt. Undvik komplexa tabeller och svårästa diagram, och försök istället att hålla dig till dina huvudsakliga slutsatser. Gör ett diagram per slutsats för att underlätta för läsaren, och led hen igenom ditt resonemang så att det blir begripligt.

■ Följ upp

Att producera statistik räcker inte. Det är när du börjar efterfråga resultat som saker börjar hända. Motivationen ökar när medarbetarna och ledningen ser att arbetet prioriteras och får effekt. Börja fundera över uppföljning redan när du tar fram statistiken: hur följer vi upp, när och var, och inte minst: hur vet vi om vi lyckats och hur firar vi detta?

Lycka till!